

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมไทยถือได้ว่าละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถสื่อสารเข้าถึงคนไทยมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการให้ความบันเทิง การนำเสนอวิถีการดำเนินชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา มีส่วนในการช่วยขัดเกลาสังคม ในแง่ของการนำไปใช้ เพื่อสอนคนในเรื่องของความเข้าใจในเรื่องบาปบุญคุณโทษ ตลอดจนเรื่องปากท้องของคนในสังคม และบ่อยครั้งละครโทรทัศน์ไทยถูกสะท้อนออกมาในรูปแบบเสียดสีภาวะของสังคมในปัจจุบัน เพื่อเป็นการแสดงออกทางความคิดและค่านิยมของคนในแต่ละยุคสมัย

ละครโทรทัศน์ ตามความหมายของ Muriel G. Cantor & Suzanne Pingree (1983:19) คือ “เป็นความบันเทิงแบบเล่าเรื่อง (narrative form) รูปแบบหนึ่งของงานละครที่เสนอเป็นตอนๆ ต่อเนื่องกันไปทางโทรทัศน์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตในทุกวัน มีการนำเสนออย่างน้อยที่สุดหนึ่งเส้นเรื่องที่จะนำเรื่องราวต่อกันไปเรื่อยๆ (continuing story) อย่างไม่มีจุดจบของเรื่อง (never ending) ความสำเร็จของละครโทรทัศน์ มักจะต่อเนื่องหลายๆ ปี ดังนั้นผู้ชมละครใหม่ต้องสามารถเข้าร่วมกับเรื่องราวในละครได้ในทุกตอน และเดินทางข้ามเวลาที่มักปรากฏและสะท้อนเวลาในความเป็นจริง จากความหมายของละครโทรทัศน์ จะเห็นได้ว่าละครเป็นเรื่องราวที่มีความใกล้ชิดกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วไป ดังนั้นในการที่ผู้ผลิตจะสร้างงานละครโทรทัศน์ต้องให้ความสำคัญในทุกขั้นตอนของการผลิต”

การนำเสนอของละครเป็นตอนๆ วิธีการนี้ทำให้คนดูละครรู้สึกได้ว่าได้เรียนรู้ความเป็นจริงด้วยประสบการณ์ตัวเอง ในขณะที่เดียวกันละครก็สามารถ ตอกย้ำเนื้อหาสาระใดๆที่ต้องการได้ไม่ยาก เหตุผลประการต่อมาคือ แนวเรื่องที่สมจริง ใกล้เคียงชีวิตผู้ดูละครโทรทัศน์ จึงทำให้ผู้ดูละครรู้สึกเสมือนเป็นตัวละครตัวนั้น (identify) โดยคนดูมักจะเปรียบเทียบการกระทำของตัวละครกับสิ่งที่ตนคิดจะทำถ้าได้เป็นตัวละครนั้นๆ เคยมีคำกล่าวที่ว่า “ดูละครแล้วย่นดูตัว” ซึ่งนั่นหมายถึง อภิปรายของละครโทรทัศน์ไทยคือ การสอนคนให้รู้จักตนเอง โดยมองดูจากเหตุและผลที่ละครสอดแทรกไว้นั่นเอง เพื่อให้เกิดภาพสะท้อนของตัวเองเปรียบเทียบให้เห็นโดยรูปธรรม ด้วยการให้ละครโทรทัศน์เป็นแบบอย่าง แล้วนำไปคิดและพัฒนาตัวเองต่อไป

นอกจากบทบาท และความสำคัญของละครโทรทัศน์ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ละครโทรทัศน์ ยังเป็นสื่อที่ถูกธุรกิจอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมทางการพาณิชย์ สามารถเป็นสินค้าทางธุรกิจ (Economic commodity) ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์มากมาย จึงทำให้กลุ่มผู้มีอำนาจในการบริหารเวลาสถานีโทรทัศน์ได้ให้ความสำคัญกับละครโทรทัศน์ในส่วนของ การนำไปเผยแพร่ต่อผู้ชมทั่วไป โดยละครโทรทัศน์ได้ถูกจัดลงช่วงเวลา ก่อนข่าวภาคค่ำ และหลังข่าวภาคค่ำของสถานี ซึ่งถือว่าเป็นเวลาสำคัญในการขายโฆษณา เพราะเป็นช่วงที่ผู้ชมเปิดรับชมโทรทัศน์ และรายการมากที่สุดของวัน หรือเรียกว่า Prime time ด้วยเหตุผลนี้ ช่วงละครโทรทัศน์หลังข่าว จึงเป็นเวลาที่มียุทธศาสตร์โฆษณาแพงที่สุด และเวลาช่วงนี้จะถูกแย่งซื้อจับจองโดยตัวบริษัทโฆษณา กระทั่งต้องจัดสรร “โควต้า” กัน เพื่อนำไปเสนอกับกลุ่มผู้จำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภครายใหญ่ เนื่องจากบรรดาเจ้าของสินค้าเชื่อกันว่า การโฆษณาในช่วงเวลาหลังข่าวจะสามารถสร้างการเข้าถึง (Reach) สินค้าให้กับผู้บริโภคอย่างมหาศาล ซึ่งไม่ใช่เฉพาะละครก่อนและหลังข่าวเท่านั้นที่ได้รับความนิยม และจากการสำรวจความนิยม (Rating) จาก Ac Nielsen Media Research (Thailand) ในช่วงปีพ.ศ. 2550 พบว่ารายการละครโทรทัศน์ในช่วงเวลาต่างๆ ที่มีการฉายออกอากาศก็จะได้รับความนิยมจากผู้ชมมาตลอดเช่นกัน และจากฝั่งละครของสถานีโทรทัศน์ ของทุกสถานีจะมีรายการละครโทรทัศน์ ดังนี้

- สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 9 เรื่อง
- สถานีวิทยุโทรทัศน์ กงทัพบกช่อง 5 ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 1 เรื่อง
- สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 9 เรื่อง
- สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 3 เรื่อง
- สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 1 เรื่อง

และเมื่อรวมทุกสถานีจะมีละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ถึง 23 เรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นรายการโทรทัศน์ ซึ่งผู้มีอำนาจในการตัดสินใจวางผังการออกอากาศต้องคำนึงถึงมากที่สุด และเมื่อละครโทรทัศน์มีความสำคัญอย่างมากต่อสังคมไทย จึงทำให้มีการผลิตงานละครโทรทัศน์ มีการบริหารงานแบบมืออาชีพ มีการคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถเฉพาะทาง มีการผลิตเหมือนการผลิตในอุตสาหกรรมทั่วไป โดยอาจจัดในรูปแบบลักษณะของอุตสาหกรรมบันเทิง (Entertainment industry) โดยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตเป็นธุรกิจการค้า (Commercial Business) มีกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์เกิดขึ้นมามากมายทั้งรายเล็ก และรายใหญ่ เช่น บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด, บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด, บริษัท เอ็กแซกท์ จำกัด, บริษัท อาร์.เอส จำกัด(มหาชน), บริษัท บรอดคาสท์ ไทยเทเลวิชั่น จำกัด ,บริษัท โพลีพลัส จำกัด ,บริษัท เป้าจินจง จำกัด,

บริษัท ยูม่า จำกัด ,บริษัท บางกอกการละคร จำกัด , บริษัท ทีวีซีน จำกัด เป็นต้น เมื่อการผลิตละครโทรทัศน์เป็นการผลิตงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์และผลกำไรเป็นตัวตั้ง ทำให้คุณภาพของงานละครโทรทัศน์ไม่อยู่ในมาตรฐาน บ่อยครั้งมีการผลิตงานออกไปโดยที่ไม่มีความพร้อมทั้งทางบุคลากร ทรัพยากร ปัจจัยทางการเงิน และการบริหารจัดการ เนื่องจากต้องทำงานแข่งกับตัวเอง แข่งกับคู่แข่งทางการผลิต และกำหนดการออกอากาศของสถานี ที่ไหลตามกลยุทธและนโยบายการแข่งขันของสถานีกันเอง จึงส่งผลเสียที่กระทบต่อผู้ชมโดยตรง และเกิดการเสียเปรียบต่อผู้ว่าจ้างผลิต นั่นคือ สถานีโทรทัศน์นั้นๆ ดังนั้นจึงเกิดปัญหาขึ้นมาว่างานละครโทรทัศน์ที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าละครโทรทัศน์เรื่องนั้นๆ ดี หรือไม่ดี มีมาตรฐานเพียงพอหรือไม่ เหมาะสมเพียงใดที่จะนำผลงานออกเผยแพร่ให้แก่ประชาชนทั่วประเทศได้ รับชม เนื่องจากไม่มีการกำหนดรูปแบบการควบคุมมาตรฐานของละครโทรทัศน์เอาไว้เลย เพราะการตรวจสอบจาก rating ความนิยมของผู้ชม ไม่ใช่สิ่งที่จะใช้วัดคุณค่าความมีมาตรฐานของละครได้ทั้งหมด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ในระบบการผลิตงานละครโทรทัศน์ไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวัดมาตรฐานของละครโทรทัศน์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้างผลิต คือ สถานีโทรทัศน์ และ ผู้ผลิตละครโทรทัศน์จะได้รู้ว่าละครโทรทัศน์เรื่องนั้นๆ มีมาตรฐานเพียงพอหรือไม่

นอกจากปัญหาปัจจัยภายในเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพ ที่กลุ่มผู้ผลิต และสร้างสรรคงานละครโทรทัศน์ต้องกระทำอย่างเป็นระบบแบบแผนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานที่ผลิตออกมามีคุณค่า แล้ว ปัญหาสำคัญอย่างมากที่อุตสาหกรรมละครโทรทัศน์ไทยกำลังเผชิญอยู่อีกประการหนึ่ง นั่นคือ การรุกคืบคลานเข้ามาของอิทธิพลละครโทรทัศน์ต่างประเทศจากทั่วทุกมุมของโลก ไม่ว่าจะเป็นละครจากทางฝั่งยุโรป อเมริกา และโดยเฉพาะจากฝั่งเอเชียด้วยกัน เช่น ละครจากประเทศจีน ไต้หวัน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ซึ่งกำลังมีอิทธิพลกับผู้ชมที่เป็นคนไทยอย่างมาก โดยเริ่มมีข้อเปรียบเทียบเกิดขึ้นระหว่างละครโทรทัศน์ไทย กับละครเกาหลีใต้มากขึ้นในส่วนของคุณภาพของงาน ทั้งทางด้าน การแสดงของนักแสดงที่สวมบทบาท, บทละครโทรทัศน์, การกำกับของผู้กำกับ การแสดง, มุมกล้อง, การจัดแสง, อุปกรณ์ประกอบฉาก, เสื้อผ้า, การแต่งหน้า และการทำผม ซึ่งที่กล่าวมาล้วนส่งผลกระทบต่อความนิยมของละครโทรทัศน์ไทยเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากผลสรุปการออกอากาศของละครโทรทัศน์จากต่างประเทศทางสถานีโทรทัศน์ต่างๆ จากการสำรวจความนิยม (Rating) จาก Ac Nielsen Media Research (Thailand) ในช่วงปีพ.ศ. 2550 ดังต่อไปนี้

- สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 5 เรื่อง
- สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 5 ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 1 เรื่อง
- สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 3 เรื่อง
- สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ จำนวน - เรื่อง
- สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ละครออกอากาศในแต่ละสัปดาห์จำนวน 1 เรื่อง

และเมื่อรวมทุกสถานีจะมีละครโทรทัศน์จากต่างประเทศที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ถึง 10 เรื่อง ซึ่งตรวจสอบจากผลสำรวจความนิยมของละครเหล่านี้ จะพบว่าล้วนได้รับความนิยมไม่แพ้ละครโทรทัศน์ของไทยเลยทีเดียว จึงเป็นสาเหตุให้ละครโทรทัศน์ไทยต้องเข้าสู่ภาวะการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ และหากละครโทรทัศน์ไทยไม่มีการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานเพื่อรักษาคุณภาพของงานศิลปะแขนงนี้ไว้ ก็อาจจะทำให้ละครโทรทัศน์ไทยตายไปได้เฉกเช่นเดียวกับภาพยนตร์ไทยก็เป็นได้

เมื่อมองเห็นปัญหาที่ละครโทรทัศน์ไทยต้องเผชิญอยู่นั้น มีปัจจัยอยู่ 3 ประการที่จะเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องมีการพัฒนาให้มีคุณภาพมากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้ละครโทรทัศน์ไทยสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ นั่นคือ ส่วนของบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดงและนักแสดง กล่าวคือ

บทละครโทรทัศน์ ถือว่าหัวใจของการผลิตละครโทรทัศน์ ละครที่ดีนั้นจะต้องมาจากบทละครที่ดีผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จึงต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาและหัวใจของเรื่องให้ชัด จึงจะสามารถถ่ายทอดเนื้อหามาสู่ละครโทรทัศน์ได้ บทละครโทรทัศน์ของไทยต้องพัฒนาในสิ่งที่บทละครโทรทัศน์ไทยได้เปรียบบทละครประเทศอื่นๆ นั่นคือ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ไทยจะมีเข้าใจความเป็นไทย วิถีชีวิต การเป็นอยู่ค่านิยม รสนิยม ประเพณี วัฒนธรรมและสถานการณ์ปัจจุบันทางสังคมของคนไทยเป็นอย่างดี เหล่านี้เปรียบเสมือนอาวุธสำคัญที่บทละครโทรทัศน์ของต่างประเทศไม่มี ไม่สามารถเข้าถึงได้เลย ดังนั้นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จึงหน้าที่สร้างงานบทละครโทรทัศน์ที่ถูกกับรสนิยมและเหมาะสมกับผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยให้มากที่สุดไม่ใช่พยายามหลีกเลี่ยงไปนำเสนอแบบละครโทรทัศน์ต่างประเทศซึ่งอาจจะทำให้ผิดจุดมุ่งหมายและกลุ่มผู้ชมไปได้

ผู้กำกับการแสดง ถือว่าเป็นผู้นำ หรือ ศูนย์กลางของงานผลิตละครโทรทัศน์ ที่จะต้องควบคุม กำกับการผลิตในทุกกระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ ทีมงานทุกฝ่ายในการทำงานผลิตจะรอรับคำสั่งเพื่อนำไปปฏิบัติตาม ผู้กำกับการแสดงจึงเสมือนเป็นผู้คุมทิศทางของละครโทรทัศน์ ผู้กำกับก็จะนำบทละครโทรทัศน์ที่ได้ไปทำงานต่อ การกำกับงานละครให้มีความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งเรื่อง การดึงความสามารถของนักแสดงให้แสดงเป็นตัวละครนั้นๆออกมา

และดำเนินเรื่องให้มีความต่อเนื่อง สอดคล้อง และน่าติดตาม จะทำให้ละครโทรทัศน์เรื่องนั้นๆ น่าสนใจ และผู้ชมก็จะติดตามชมและนั่นคือจุดมุ่งหมายของการรักษากรูปร่างกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยให้ยังคงชมละครโทรทัศน์ไทยไม่เปลี่ยนไปรับชมละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้กำกับการแสดงต้องตระหนัก และปฏิบัติให้ได้

ในส่วนของนักแสดง เสมือนผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ในบทละครโทรทัศน์แสดงออกมาให้เห็นประจักษ์ได้ เป็นผู้เติมเต็มจินตนาการของผู้ชมให้สมบูรณ์มากขึ้น ภายใต้การกำกับการแสดงของผู้กำกับการแสดง สำหรับข้อได้เปรียบของนักแสดงไทยกับนักแสดงละครโทรทัศน์ต่างประเทศ คือความเป็นคนไทย การแสดงออกทางความรู้สึก อารมณ์ต่างๆ ในแบบที่คนไทยด้วยกันเข้าใจ สื่อสารกันได้แบบฉบับของคนไทย และในจุดละเอียดอ่อน นั่นคือ ผู้ชมคนไทยจะรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของและสัมผัสได้ของนักแสดงไทยมากกว่านักแสดงต่างประเทศจึงจะเกิดความรู้สึกรักและหวงแหนนักแสดงของตนเอง นักแสดงไทยต้องแสดงศักยภาพของการเป็นนักแสดงที่ดี มีคุณภาพให้ผู้ชมเกิดความเชื่อมั่นในฝีมือทางการแสดงเหมือนที่กลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์ต่างประเทศบางกลุ่มเชื่อว่า นักแสดงต่างประเทศสามารถเข้าถึงบทบาทได้มากกว่านักแสดงของไทย ซึ่งแท้จริงแล้วนักแสดงไทยที่ดีมีความสามารถก็มีอยู่มากไม่แพ้ชาติใด

เมื่อมองเห็นความสำคัญและภาวะการณ์ในปัจจุบันของละครโทรทัศน์แล้ว สิ่งที่จะควรจะทำ ความเข้าใจต่อไปคือองค์ประกอบ และขั้นตอนในการผลิตงานละครโทรทัศน์แต่ละเรื่องเพื่อนำไปถึงมาตรฐานในงานผลิตละครโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งแยกกระบวนการผลิตงานละครโทรทัศน์ไว้ 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้

1.ขั้นเตรียมการผลิต (Pre-production) เป็นขั้นตอนเตรียมงานเพื่อผลิตละครโทรทัศน์ ในส่วนของการเตรียมความพร้อมของงานละครโทรทัศน์ให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้ ได้แก่ การเขียนบทละครโทรทัศน์ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของงานละครโทรทัศน์ และเป็นกลยุทธ์สำคัญอย่างยิ่งในการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศที่จะสามารถตอบสนองความต้องการ และความสนุกแบบคนไทยได้อย่างเข้าถึงซึ่งวิถีชีวิต ธรรมเนียม ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนสังคมของคนไทยย่อมสามารถนำไปสู่งานละครโทรทัศน์ที่ได้เปรียบกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ นอกจากนั้นยังเป็นขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำของผู้กำกับแสดงกับทีมงานผลิตที่จะเตรียมงานในทุกๆ ด้านของการผลิตรวมทั้งการคัดเลือกนักแสดงที่มีความสามารถทางการแสดงอย่างแท้จริง เข้าถึงเหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับเพื่อสามารถแสดงออกมาอย่างดีเพื่อเข้าถึงอารมณ์ และการสื่อสารกับคนไทยด้วยกันเองซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบของนักแสดงไทย

2. **ขั้นตอนถ่ายทำ (Production)** เป็นขั้นตอนที่เป็นการทำงานสานต่อจากขั้นตอนการเตรียมงาน นำทุกส่วนที่เตรียมงานมาทำการผลิตโดยการถ่ายทำบันทึกเทปโทรทัศน์ด้วยคุณภาพที่สมบูรณ์แบบเพื่อให้ผู้ชมที่ได้รับชมได้รับอรรถรสในการชมที่ดีที่สุดไม่แพ้งานผลิตละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ โดยการควบคุมการทำงานจากผู้กำกับที่การแสดงที่เป็นกฎเกณฑ์สำคัญ ของงานร่วมกับทีมงานผลิตทั้งหมดที่จะต้องถ่ายทอดวรรณกรรมจากบทละครโทรทัศน์ที่ตีออกมาเป็นภาพที่สมบูรณ์แบบที่สุด อีกทั้งในเรื่องของการแสดงของนักแสดงต้องมีการแสดงที่เข้าถึงบทบาท อารมณ์ ถ่ายทอดเรื่องราวจากบทละครโทรทัศน์ให้ออกมามีชีวิตที่สนุกน่าติดตามมากที่สุด

3. **ขั้นตอนหลังการผลิต (Post - production)** เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากขั้นตอนการผลิต โดยนำเทปที่ได้รับการบันทึกมาทำการเล่าเรื่องราวทั้งหมดด้วยการตัดต่อเล่าเรื่องในรูปแบบฉบับของละครโทรทัศน์ของไทยตามบทละครโทรทัศน์ที่ได้ถ่ายทำมาตามนั้น เล่าเรื่องในสิ่งที่ถูกต้องในรสนิยมการชมละครแบบคนไทยชื่นชอบ ตัดต่องานที่ช่วยส่งเสริมการแสดงของนักแสดงไทยให้มากยิ่งขึ้น เน้นอารมณ์ทางการแสดงให้เห็นเด่นชัด แล้วเสริมอรรถรสของงานแสดงของนักแสดงละครโทรทัศน์โดยการทำเสียง ใช้ดนตรีและเสียงประกอบเพิ่มอารมณ์ของการแสดงให้เกิดความรู้สึกในอารมณ์ต่างๆ มากยิ่งขึ้น ภายใต้การดูแลงานทั้งหมดจากผู้กำกับที่แสดงที่จะตรวจสอบงานทั้งหมด เมื่อทำงานจนเสร็จสิ้นทุกขั้นตอน ก็จะนำเทปต้นฉบับนั้นไปผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องทางคุณภาพ และมาตรฐานการออกอากาศของทางสถานีโทรทัศน์ และนำไปออกอากาศเผยแพร่ต่อผู้ชมต่อไป

จากขั้นตอนการผลิตงานละครโทรทัศน์ทั้งหมด นั่นคือการทำงานอย่างมีระบบ ระเบียบแบบแผนที่พึงปฏิบัติ และสิ่งสำคัญที่หน่วยงาน หรือ องค์กรผู้ผลิตละครโทรทัศน์ควรจะต้องตระหนักอย่างมาก คือ การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) อย่างต่อเนื่อง หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีเป้าหมายทางด้านคุณภาพเท่านั้นที่จะมีโอกาสแห่งการอยู่รอดต่อไปได้ อันเป็นไปตามกฎ “การอยู่รอดของผู้ที่ปรับตัวได้เหมาะสมที่สุด” ของ ชาร์ล ดาร์วิน (อ้างใน Edwards Deming, 1986:155) ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจตลาดเสรีที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ในขณะที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในสายงานการผลิตมีอำนาจในการตัดสินใจซื้อมากขึ้นและพึงพอใจที่จะจับจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่มีคุณภาพหรือสอดคล้องกับความต้องการ ทำให้คุณภาพกลายเป็น “คุณค่า” ของสินค้า หรือบริการที่สำคัญที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

"คุณภาพ" เป็นคุณค่าสำคัญของละครโทรทัศน์ที่ผู้ชมจะใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกชม ละครโทรทัศน์ที่มีคุณภาพจะทำให้ผู้ชมเกิดความพึงพอใจ และที่สำคัญยังเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมในด้านสิทธิทางการสื่อสาร คำว่า "คุณภาพ" สำหรับละครโทรทัศน์นั้น ไม่ใช่หมายถึงละครโทรทัศน์ที่มีเรื่องราวที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมและจรรโลงสังคมเท่านั้น แต่หมายถึงละครโทรทัศน์ที่มีองค์ประกอบในการผลิตที่สมบูรณ์และครบถ้วนในส่วนย่อยของระบบได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ และปัจจัยผลผลิต ผลสัมฤทธิ์

เดมมิ่ง (Deming, 1986:227 อ้างใน ศศिया วิจิตรจามาริ, 2545 :5) หนึ่งในปรมาจารย์ด้านการบริหารงานคุณภาพ มีความเห็นว่าคุณภาพต้องได้รับการสร้างขึ้นจากระบบ หรือกระบวนการที่มีคุณภาพ โดยคุณภาพมีอาจเกินความสามารถของระบบไปได้ อีกนัยหนึ่งคือ ระบบหรือกระบวนการที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้ได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพ การสร้างคุณภาพของสินค้าและบริการต้องเริ่มจากการดำเนินการที่ป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในกระบวนการ มีวิธีการบริหารจัดการเพื่อเป็นหลักประกัน หรือสร้างความมั่นใจว่า การดำเนินงานในรูปแบบนี้จะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตรงตามที่กำหนดโดยปราศจากข้อบกพร่องอย่างแน่นอน รายละเอียดเกี่ยวกับการผลิต ตั้งแต่วัตถุดิบ คนงาน เครื่องจักร กระบวนการและวิธีการจะได้รับการกำหนดไว้แล้วดำเนินการไปตามที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ออกมาคุณภาพตรงตามข้อกำหนด แนวคิดที่ได้กล่าวข้างต้นนี้ เรียกกันว่า "การประกันคุณภาพ" (Quality Assurance: QA) ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในด้านคุณภาพ การผลิตละครโทรทัศน์ จึงจำเป็นต้องมีหลักการบริหารจัดการในรูปแบบของการประกันคุณภาพที่สามารถควบคุมการดำเนินการในจุดต่างๆ ที่สำคัญ เพื่อรับประกันถึงผลผลิตละครโทรทัศน์ที่มีความสม่ำเสมอในคุณภาพ

ความรู้สึกสนใจที่ผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานละครโทรทัศน์นั้น เนื่องจากผู้วิจัยได้มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับวงการละครโทรทัศน์ โดยปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายผลิตละครโทรทัศน์ และผู้กำกับละครโทรทัศน์ บริษัท อาร์. เอส จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 จนถึงปัจจุบัน และมีผลงานการกำกับละครโทรทัศน์ ซึ่งออกอากาศทางสถานีช่อง 7 ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และทางสถานีช่องทีไอทีวี จากประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมา สิ่งหนึ่งที่มักเป็นปัญหา และต้องคำนึงถึงเป็นอย่างแรกเสมอเกี่ยวกับการทำงานละครโทรทัศน์ ของผู้วิจัย คือ เราจะต้องทำอะไรให้ผู้ชมได้รับชมงานละครโทรทัศน์ที่มีคุณภาพที่ดีที่สุด ภายใต้ภาวะความกดดันจากการประกอบธุรกิจบันเทิง และในการทำงานขององค์กรผู้ผลิตเองสามารถที่จะวัดมาตรฐานของงานละครโทรทัศน์ของตนเองได้ เพื่อหาวิธีปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานละครโทรทัศน์ ขณะเดียวกันก็เพื่อให้ผู้ว่าจ้างหรือผู้บริหารสถานีโทรทัศน์

ช่องต่างๆ เกิดความมั่นใจในการว่าจ้างงาน สามารถประเมินการทำงานจากการผลิตงานละครโทรทัศน์ของผู้ผลิตได้อย่างถูกต้อง มีระบบการวัดค่ามาตรฐานได้อย่างแบบแผน เพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่นำออกเผยแพร่สู่ประชาชนต่อไป

ดังนั้นการวิจัยเรื่อง “การสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย” จึงเป็นการศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐาน พร้อมทั้งสร้างเครื่องมือวัดเกณฑ์ตัดสินมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทย อันเป็นกระบวนการสร้าง “ระบบประกันคุณภาพ” เพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนาศักยภาพ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพงานละครโทรทัศน์ไทย ในแง่ของบุคลากร กระบวนการผลิต และผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ ให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้

การวิจัยนี้ เป็นงานสร้างสรรค์ที่มีการดำเนินงานอย่างมีระบบเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ได้มีการวัดค่ามาตรฐานได้เพื่อใช้ในการวัดคุณภาพละครโทรทัศน์ไทยให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นปัญหานำการวิจัยไว้ดังนี้

ปัญหาการนำวิจัย

1. มาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยเพื่อให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศมีข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างไร
2. ข้อกำหนดมาตรฐานบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดงและนักแสดง เพื่อให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ มีดัชนีชี้วัด และเกณฑ์ตัดสินมาตรฐานอะไรบ้าง
3. ข้อกำหนดมาตรฐาน ดัชนีชี้วัดและเกณฑ์ตัดสินมาตรฐานของบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดง และนักแสดงที่สร้างขึ้นมา นั้น ได้มีการยอมรับจากกลุ่มนักวิชาชีพ ผู้ปฏิบัติงานในวงการละครโทรทัศน์ไทย และสามารถเสริมสร้างให้งานการผลิตละครโทรทัศน์ไทยมีคุณภาพเพียงพอกับแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างมาตรฐานของละครโทรทัศน์ไทย เพื่อให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

2. เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัด และเกณฑ์ตัดสินมาตรฐานบทธละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงสำหรับการทำงานในระดับการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ
3. เพื่อทดสอบการยอมรับดัชนีชี้วัด และเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานบทธละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงจากกลุ่มนักวิชาชีพในวงการละครโทรทัศน์ เพื่อนำไปใช้พัฒนาการผลิตละครโทรทัศน์ไทยให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย" เป็นการศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานและเครื่องมือวัดเกณฑ์ตัดสินมาตรฐานของละครโทรทัศน์ไทยที่ทำการออกอากาศแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์ ทำการศึกษาจากกลุ่ม องค์กร หรือหน่วยงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ที่มีผลงานเผยแพร่อยู่ในปัจจุบัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. มาตรฐานถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพ บทธละครโทรทัศน์ไทย ผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงสามารถพัฒนาให้มีคุณภาพในการสามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศได้จากการมีมาตรฐานเป็นตัวกำหนด
2. ข้อความมาตรฐาน ดัชนีชี้วัด และเกณฑ์บ่งชี้ของมาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบส่วนย่อยของระบบได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลผลิต และปัจจัยผลสัมฤทธิ์
3. ข้อความมาตรฐานที่กำหนดขึ้น ได้มีการวิเคราะห์การสร้างจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการผลิตละครโทรทัศน์ แนวความคิด ทฤษฎีต่างๆ และนำไปสู่การสร้างดัชนีชี้วัดได้
4. มาตรฐานบทธละครโทรทัศน์ไทย ผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงที่ดี จะส่งผลให้มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ในส่วนต่างๆของการผลิตดีขึ้นตามไปด้วย
5. มาตรฐานของละครโทรทัศน์ไทยที่กำหนดขึ้นมานั้น ไม่มีกฎข้อบังคับการนำไปใช้วัดมาตรฐาน จึงต้องใช้ในการสื่อสารเพื่อเกิดแรงจูงใจ โน้มน้าว นำไปสู่การยอมรับและปฏิบัติตาม
6. เกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นมาใช้วัดละครโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศเท่านั้น โดยมีจำนวนตอนออกอากาศอย่างน้อย 24 ตอน ความยาวตอนละไม่น้อยกว่า 40 นาที โดยออกอากาศติดต่อกันไปทุกสัปดาห์

7. ละครโทรทัศน์ที่นำมาใช้ประกอบการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ไทยในครั้งนี้เป็นละครโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แพร่ภาพภายในประเทศไทยเท่านั้น ไม่ใช่ละครโทรทัศน์ที่ผลิตเพื่อเป็นสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศ

ข้อสันนิษฐานการวิจัย

1. การพัฒนาคุณภาพเพื่อสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศที่เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย จำเป็นต้องอาศัยการสร้างมาตรฐานในทุกขั้นตอนการผลิตละครโทรทัศน์ โดยทุกกระบวนการผลิตจะมีบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดง และนักแสดง เป็นปัจจัยสำคัญประกอบอยู่
2. การประกันคุณภาพถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หรือ องค์กรผลิตละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ โดยมีการพัฒนาดัชนีชี้วัด และเกณฑ์บ่งชี้ของบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดง และนักแสดงควบคู่ไปด้วย

นิยามศัพท์

มาตรฐานละครโทรทัศน์

หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในรายการละครโทรทัศน์ซึ่งเป็นมาตรฐานละครโทรทัศน์เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ และเพื่อใช้เป็นหลักการในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบและประเมินผลรายการละครโทรทัศน์

เกณฑ์

หมายถึงระดับที่ถือว่าเป็นความสำเร็จจากการดำเนินงาน เป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการตัดสินคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีลักษณะเป็นที่ยอมรับว่ามีความเป็นมาตรฐาน หรือเหมาะสมตามสถานการณ์

ดัชนีชี้วัด

หมายถึงสิ่งที่ใช้บ่งชี้หรือบ่งบอกถึงลักษณะต่างๆ เพื่อเป็นหลักในการควบคุมตรวจสอบและประเมินคุณภาพของละครโทรทัศน์ไทยที่ผลิตเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ

ปัจจัยนำเข้า

หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของทรัพยากร หรือสิ่งต่างๆ ที่เข้าสู่กระบวนการทำงานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ อันได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การเงิน และวัสดุอุปกรณ์

ปัจจัยกระบวนการ

หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของทีมงานผู้ผลิตละครโทรทัศน์ไทยเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เพื่อให้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล และประเมินผล

ปัจจัยผลผลิต

หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของทีมงานละครโทรทัศน์ไทย เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เพื่อให้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล และประเมินผล

ปัจจัยผลสัมฤทธิ์

หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากผลผลิตของทีมงานละครโทรทัศน์ไทย เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ เพื่อให้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล และประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การกำหนดค่ามาตรฐานของบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงที่ได้จากการวิจัยสามารถนำเกณฑ์มาตรฐานนั้นมาทดสอบกับงานละครโทรทัศน์ไทยที่มีการผลิตงานออกมาเพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ โดยผลการตรวจสอบมาตรฐานที่ออกมานั้นเป็นผลที่สามารถวัดค่า และเชื่อถือได้
2. การวิจัยจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดงและนักแสดงละครโทรทัศน์ไทยต่อไป เพื่อเป็นการรักษารูปร่างของกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยให้มีการติดตามรับชมละครโทรทัศน์ไทยที่ดีและมีคุณภาพ

3. กลุ่มบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานบทธละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดงและนักแสดงละครโทรทัศน์ ได้นำการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์นี้ไปใช้เพื่อวัดมาตรฐานละครโทรทัศน์ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงงานละครโทรทัศน์ให้สามารถแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ
4. เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย